

Werkvorm 1.

Link mensenrechten en democratisch burgerschap (algemeen)

Materiaal: kopie UVRM

Lees de (vereenvoudigde tekst van de) Universele Verklaring van de Rechten van de Mens (UVRM) en art. 2 uit het internationaal verdrag inzake burger- en politieke rechten (bupoverdrag) aandachtig door.

Beantwoord daarna in je groep de volgende vragen:

1. Welke rechten houden direct verband met (parlementaire) democratie? Benoem het verband. *Bijv. art. 21 het recht om deel te nemen aan de politiek van je land.*
2. Welke rechten houden direct verband met de (democratische) rechtsstaat? Benoem het verband. *Bijv. art. 8 het recht om hulp van een rechter te vragen, als je vindt dat je volgens de wetten van je land niet goed wordt behandeld.*
3. Welke 'democratische waarden' vind je terug in de UVRM?
4. Welke rechten zijn indirect relevant voor het goed functioneren van (de parlementaire) democratie? Leg uit. *Bijv. zonder vrijheid van vereniging is het moeilijk een politieke partij op te richten.*
5. Welke rechten zijn indirect relevant voor het goed functioneren van de (democratische) rechtsstaat? Leg uit. *Bijv. als je niet kunt gaan en staan waar je wilt, kun je moeilijk bij een rechtbank komen.*
6. Welke rechten worden beschermd door de democratische rechtsstaat?

Voor de terugkoppeling naar de plenaire groep:

Leg in 2 minuten in eigen woorden uit wat voor jullie groep de link is tussen mensenrechten en burgerschapsvorming.

Universele verklaring voor de rechten van de mens (UVRM) (vereenvoudigde versie)

Artikel 1: Alle mensen worden vrij geboren en moeten op dezelfde manier worden behandeld.

Artikel 2: Ieder heeft recht op alle rechten, ongeacht of je jong of oud, man of vrouw bent, welke huidskleur je hebt, welke godsdienst je belijdt of welke taal je spreekt.

Artikel 3: Je hebt recht op leven in vrijheid en in veiligheid.

Artikel 4: Slavernij is verboden.

Artikel 5: Je mag niemand martelen.

Artikel 6: Je hebt recht op dezelfde bescherming als iedereen.

Artikel 7: De wet moet voor iedereen hetzelfde zijn; iedereen moet volgens de wet op dezelfde manier behandeld worden.

Artikel 8: Je hebt recht om hulp van een rechter te vragen, als je vindt dat je volgens de wetten van je land niet goed wordt behandeld.

Artikel 9: Niemand heeft het recht je zonder goede reden gevangen te zetten of het land uit te sturen.

Artikel 10: Als je terecht moet staan, moet dat in het openbaar gebeuren. De mensen die je berechten, mogen zich niet door anderen laten beïnvloeden.

Artikel 11: Je bent onschuldig tot je schuld bewezen is; je hebt het recht je te verdedigen tegen beschuldigingen.

Artikel 12: Je hebt het recht op privacy: op bescherming als iemand je lastig valt, je brieven opent of kwaad van je spreekt.

Artikel 13: Je hebt het recht om te gaan en te staan waar je wilt, in eigen land en in het buitenland.

Artikel 14: Als je slachtoffer wordt van mensenrechtenschendingen, heb je het recht om naar een ander land te gaan en dat land te vragen om jou te beschermen.

Artikel 15: Je hebt het recht een eigen nationaliteit te hebben.

Artikel 16: Je hebt het recht te trouwen en een gezin te stichten.

Artikel 17: Je hebt het recht op eigendom en niemand mag je bezittingen zonder goede redenen afnemen.

Artikel 18: Je hebt het recht op vrijheid van gedachte, geweten en godsdienst.

Artikel 19: Je hebt het recht op vrijheid van mening en meningsuiting.

Artikel 20: Je hebt het recht om te vergaderen als je dat wilt.

Artikel 21: Je hebt het recht om deel te nemen aan de politiek van je land.

Artikel 22: Je hebt het recht op maatschappelijke zekerheid en om jezelf te ontwikkelen.

Artikel 23: Je hebt het recht op werk in het beroep dat je zelf kiest. Je hebt ook recht op een rechtvaardig loon voor je werk. Mannen en vrouwen moeten voor hetzelfde werk evenveel betaald worden.

Artikel 24: Je hebt het recht op vrije tijd en vakantie.

Artikel 25: Je hebt het recht op alles wat nodig is om ervoor te zorgen dat je niet ziek wordt, geen honger hebt en een dak boven je hoofd hebt. Moeder en kind hebben recht op bijzondere zorg en bijstand.

Artikel 26: Je hebt het recht op onderwijs dat gericht is op de volle ontwikkeling van de menselijke persoonlijkheid en op de versterking van de eerbied voor de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden.

Artikel 27: Je hebt het recht om te genieten van wat kunst en wetenschappen voortbrengen.

Artikel 28: De overheid moet ervoor zorgen dat er een "orde" is die al deze rechten beschermt.

Artikel 29: Je hebt ook plichten tegenover de mensen om je heen, zodat ook hun mensenrechten kunnen worden beschermd. De wetten in je land mogen niet ingaan tegen deze mensenrechten.

Artikel 30: Geen enkel land en geen enkel mens mag proberen om de rechten te vernietigen die in deze Verklaring staan.

Bron: <https://www.amnesty-international.be/subthema/universele-verklaring-van-de-rechten-van-de-mens-eenvoudige-versie/841>

Internationaal verdrag inzake burger- en politieke rechten

Artikel 2

1. Iedere Staat die partij is bij dit Verdrag verbindt zich de in dit Verdrag erkende rechten te eerbiedigen en deze aan een ieder die binnen zijn grondgebied verblijft en aan zijn rechtsmacht is onderworpen te verzekeren, zonder onderscheid van welke aard ook, zoals ras, huidskleur, geslacht, taal, godsdienst, politieke of andere overtuiging, nationale of maatschappelijke afkomst, welstand, geboorte of enige andere omstandigheid.

2. Iedere Staat die partij is bij dit Verdrag verbindt zich, langs de door zijn staatsrecht voorgeschreven weg en in overeenstemming met de bepalingen van dit Verdrag, alle wettelijke of andere maatregelen te nemen die nodig zijn om de in dit Verdrag erkende rechten tot gelding te brengen, voor zover daarin niet reeds door bestaande wettelijke regelingen of anderszins is voorzien.

3. Iedere Staat die partij is bij dit Verdrag verbindt zich:

1. Te verzekeren dat een ieder wiens rechten of vrijheden als in dit Verdrag erkend, worden geschonden een effectief rechtsmiddel ter beschikking heeft, zelfs indien de schending zou zijn begaan door personen in de uitoefening van hun ambtelijke functie;
2. Te verzekeren dat omtrent het recht van degene die het rechtsmiddel aanwendt wordt beslist door de bevoegde rechterlijke, bestuurlijke of wetgevende autoriteit, of door een andere autoriteit die daartoe krachtens de nationale wetgeving bevoegd is, en de mogelijkheden van beroep op de rechter verder tot ontwikkeling te brengen;
3. Te verzekeren dat de bevoegde autoriteiten daadwerkelijk rechtsherstel verlenen, in geval het beroep gegrond wordt verklaard.